

STORTINGET

Representantforslag 96 S

(2023–2024)

fra stortingsrepresentantene Erlend Wiborg, Sylvi Listhaug, Bård Hoksrud, Morten Wold, Christian Tybring-Gjedde, Silje Hjemdal og Per-Willy Amundsen

Dokument 8:96 S (2023–2024)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Erlend Wiborg, Sylvi Listhaug, Bård Hoksrud, Morten Wold, Christian Tybring-Gjedde, Silje Hjemdal, Per-Willy Amundsen om konkrete tiltak mot æreskriminalitet

Til Stortinget

Bakgrunn

Sosial kontroll og æresvold/æresdrap er ikke et nytt problem, men har eksistert i alle år. Unge kvinner av ikke-vestlige opprinnelse er særlig utsatt. Kadra sin historie i TV2-programmet «Rikets tilstand» fra 2000 om tvangsgifting og kjønnslemlestelse av kvinner burde vært en vekker for mange, men interessen for å ta tak i problemet falt så fort medias søkelys var borte. Det samme har man sett gjentatte ganger, bla. da NRK 22. juni 2007 rapporterte om utfordringene knyttet til kjønnslemlestelse, og da Drammens Tidende og andre avslørte problemene knyttet til tvangsekteskap midt på 2000-tallet. Problematikken rundt æresdrap har også vært et kjent problem i Sverige. I 2002 ble Fadime Sahindal skutt og drept av sin egen far. Drapet i 2002 rystet Sverige og vakte oppsikt i mange land, også i Norge. Grunnen til at Sahindal ble drept av faren var at hun valgte å følge kjærligheten og ble sammen med Patrick Lindesjö, som var svensk-iraner. Farens ønske var at datteren skulle gifte seg med en fetter fra Tyrkia. Fremskrittspartiet har løftet problemstillingen gjentatte ganger, også når medias søkelys ikke har vært på denne problematikken, men som oftest har det blitt

møtt med kritikk, harselering og at partiets forslag er blitt stemt ned.

Selv om sosial kontroll og æresvold/æresdrap har vært et vedvarende problem i lang tid har tematikken blitt mer aktuell etter NRKs Brennpunkt-dokumentar «Ære» og flere artikler i Aftenposten.

Æresrelatert vold er vold utløst av familiens eller gruppens behov for å ivareta eller gjenopprette ære og anseelse. Dette forekommer i familier og grupper hvor individet forventes å innordne seg kollektivt, og hvor patriarkalske æresnormer står sterkt. Jenter og kvinner er særlig utsatt fordi familiens eller gruppens ære er knyttet til kontroll av kvinners seksualitet, og fordi uønsket atferd kan påføre hele familien eller gruppen det de opplever som skam.

Æresrelatert vold kan omfatte voldsuttrykk som nedverdigelser, trusler, utstøtelse og annen psykisk vold, fysisk vold og drap. I noen miljøer følger æreskulturen sedvanerett eller «klanlov» som tilsier at hvis konen er utro og blir sammen med en annen mens hun er gift, vil dette føre til at mannens ære blir krenket/nedverdiget. Dette kan føre til at kvinnen blir drept for å gjenopprette ektemannens ære. Forslagsstillerne viser til at i en rettstat som Norge er det staten som har maktmonopol. Forslagsstillerne viser til at når man oppholder seg i Norge er det norske lover og regler som skal gjelde. Derfor er det ikke akseptabelt at enkelt mennesker kan drive privat rettshåndhevelse, som følge av æreskrenkelse og andre kulturelle sedvaner og lover.

I mange kulturer blir jenter og kvinner utsatt for holdninger og praksis som ikke er forenlig med norsk kultur og norske verdier. Eksempler på slik praksis er:

Negativ sosial kontroll

Negativ sosial kontroll defineres som press, oppsyn, trusler eller tvang, som systematisk begrenser noen i sin livsutfoldelse eller gjentatte ganger hindrer dem i å ta selvstendige valg om eget liv og fremtid. Dette gjelder for eksempel den enkeltes selvbestemmelse over egen identitet, kropp og seksualitet, frihet til å velge venner, fritidsaktiviteter, religion, påkledning, utdanning, jobb, kjæreste og ektefeller, og til å be om helsehjelp. Negativ sosial kontroll utøves også overfor barn og voksne over landegrensene. Familier i Norge kan være utsatt for press fra slektninger i opprinnelseslandet når det gjelder alt fra oppdragelse til beslutninger om ekteskap.

Tvangsekteskap

Tvangsekteskap er en ekteskapsinngåelse der en eller begge ektefellene ikke har mulighet til å velge eller å forbli utgift uten å bli utsatt for vold, frihetsberøvelse, og annen straffbar eller urettmessig atferd eller utilbørlig press. Tvangsekteskap er en form for vold i nære relasjoner og kan i praksis også innebære at den enkelte ikke har mulighet til å bryte en forlovelse eller inngå et ekteskap, eller velge en partner på tvers av familiens ønsker, uten å bli utsatt for represalier.

Tvangsekteskap kan ha ulike forløp. Noen unge kan bli utsatt for tvangsekteskap etter lengre tid med økende negativ sosial kontroll, mens andre opplever å bli tvangsgiftet uten å ha vært utsatt for negativ sosial kontroll i oppveksten. Tvangsekteskap gjennomføres både i Norge og i utlandet, men de fleste tvangsekteskap skjer under ferieopphold i utlandet.

Det er en glidende overgang mellom arrangerte ekteskap og tvangsekteskap. Arrangerte ekteskap er en variant av tvangsekteskap. Det finnes ingen tradisjon for arrangerte ekteskap i moderne, vestlig kultur. Ifølge Fafos rapport «Migrasjon, foreldreskap og sosial kontroll» fra 2019 opplever mange ikke-vestlige innvandrede ekteskapet som sentralt for å videreføre familiekultur, tro og identitet, og bekymring for barnas fremtidige ekteskap er en sentral drivkraft for utøvelsen av sosial kontroll. Den samme rapporten viser at blant pakistanske kvinner i Norge oppgir 42 pst. at deres ektefelle i hovedsak er valgt ut av foreldrene.

I Brennpunkt-dokumentaren vises det til at kun 1 av over 70 tvangsekteskapsaker har endt i retten i løpet av de siste åtte årene, og siden ny straffelov trådte i kraft i 2016, har ingen blitt dømt etter lovene som forbyr tvangsekteskap i løpet av de siste åtte årene. I samme periode har det kommet inn over tusen tvangsekteskapsaker til hjelpeapparatet. Det at ingen er blitt dømt, skyldes i stor grad at barn som har blitt utsatt for tvangsekteskap eller planer om tvangsekteskap, ikke ønsker at foreldrene skal bli straffet. Dette bidrar til at

barna trekker beskyldningene. Derfor fremmer forslagstillerne følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om endring i straffeloven som sidestiller arrangerte ekteskap med tvangsekteskap.»

Kjønnslemlestelse

Kjønnslemlestelse er ulike typer inngrep som skader en kvinnes kjønnsorgan, og som kan få store fysiske og psykiske konsekvenser for den som er utsatt for det. Kjønnslemlestelse kan blant annet føre til infeksjoner, kroniske smerter, seksuelle problemer, fødselskomplikasjoner og økt fare for dødfødsler.

Kjønnslemlestelse er særlig utbredt i enkelte afrikanske land og i noen land i Midtøsten. Praksisen er en sosial norm som bygger på en rekke kulturelle og sosiale forestillinger. Det kan handle om seksualitet, tilhørighet, estetikk, kjønn og religion. Da det er kjent at mange barn sendes ut av landet for å kjønnslemlestes, fremmer forslagsstillerne i dette dokumentet flere konkrete forslag for å bekjempe dette.

Sosial kontroll og æresrelatert vold er et økende problem

Kompetanseteamet mot tvangsekteskap, kjønnslemlestelse og negativ sosial kontroll legger hvert år ut en årsrapport om denne problematikken. 24. januar 2024 kunne man lese følgende på Barne-, ungdoms- og familiedirektoratets hjemmeside:

«Aldri før har Kompetanseteamet mot negativ sosial kontroll og ærerelatert vold håndtert så mange saker som i 2023.»

I 2023 har kompetanseteamet gitt råd og veiledning eller bistått på andre måter i 1 137 saker. Tallene for 2023 er de høyeste antallet teamet har hatt siden det ble opprettet i 2004.

Ifølge kompetanseteamet gjaldt 71 prosent av sakene jenter/kvinner, 25 prosent gjaldt gutter/menn og i fire prosent av sakene var kjønn ukjent. I 52 prosent av sakene gjaldt det personer under 18 år. Nye tall for 2023 fra kompetanseteamet viser at 38 prosent av sakene de fikk inn, gjaldt trusler og vold, 24 prosent av sakene gjaldt bekymring for en person som befant seg i utlandet når kompetanseteamet ble kontaktet, av disse var 173 barn. I tillegg gjaldt 18 prosent av sakene ufrivillig opphold i utlandet, 11 prosent av sakene gjaldt frykt for tvangsekteskap og to prosent av sakene gjaldt gjennomført tvangsekteskap. I ytterste konsekvens kan slike saker utvikle seg til æresdrap. Ifølge en rapport fra Kripos om æresdrap i Norge i perioden 2000 til 2022 har det vært flere æresdrap i Norge enn det både politiet og domstolen har klart å fange opp, og svært få av sakene er

identifisert, etterforsket og irettført som æresdrap av politi og påtalemyndighet. I 95 prosent av sakene har offeret tidligere fortalt om vold til venner og familie. I over halvparten av sakene har offeret anmeldt gjerningspersonen i forkant av drapet. Grunnen til æreskrenkelsen skyldes ekteskapsbrudd, skilsmisse og barnefordeling.

Avvergelsesplikten

I samfunnet har alle et ansvar for å bidra til at folk og spesielt barn og andre sårbare grupper er trygge. Stortinget ønsket derfor under behandlingen av Prop. 66 L (2020–2021), jf. Innst. 41 L (2020–2021), å stramme inn avvergelsesplikten spesielt med tanke på kjønnslemlestelse. Dette fordi ofrene for kjønnslemlestelse i de fleste tilfeller er særlig sårbare og forsvarsløse. Forslagsstillerne viser til at straffeloven § 196 fjerde ledd lyder som følger:

«Tredje ledd bokstav b gjelder ikke dersom fornærmede er mindreårig og den som unnlater å avverge er barnets forelder, steforelder, fosterforelder eller en annen som har daglig omsorg for barnet.»

Forslagsstillerne mener det er flere som burde omfattes under dette punktet, blant annet tanter, onkler, besteforeldre, søsken, men også andre familiemedlemmer. Det er viktig at også disse stilles til ansvar for å passe på at deres familiemedlemmer ikke blir utsatt for kjønnslemlestelse. Derfor fremmer forslagsstillerne følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om endringer i straffeloven § 196 fjerde ledd slik at loven ikke bare omfatter barnets forelder, steforelder, fosterforelder eller en annen som har daglig omsorg for barnet, men også omfatter tanter, onkler, besteforeldre, søsken og andre familiemedlemmer.»

En integreringskontrakt som stiller krav

Årsaken til problemene skyldes at samfunnet ikke har turt å stille krav til innvandrere om at det er de som må tilpasse seg det norske samfunnet, ikke omvendt. Storsamfunnet har tilpasset seg enkelte innvandrersgrupper og i alt for stor grad hatt forståelse for skikker og tradisjoner som bryter med norsk tradisjon og kultur. Selv om de fleste er imot tvangsekteskap, har det vært en stilltiende aksept for at det praktiseres arrangerte ekteskap i innvandrer miljøer, noe som i mange tilfeller bare er en variant av tvangsekteskap.

Forslagsstillerne mener det er viktig å ta et oppgjør med holdninger som bryter med de frihetsverdiene som det norske samfunn er bygget på. Æreskultur bidrar til å begrense borgernes rettmessige personlige frihet.

En del av løsningen er å stille klare krav og forventninger til ikke-vestlige innvandrere som bosetter seg i

Norge. Dette kan gjøres ved å innføre en integreringskontrakt mellom norske myndigheter og innvandrere. En slik kontrakt bør inneholde krav om at innvandreren aksepterer norske lover, regler og frihetsverdier, for eksempel knyttet til likestilling, barneoppdragelse, demokrati, rettstatens prinsipper, ytringsfrihet og religionsfrihet. Samtidig må det forpliktes til at barn skal oppdras i henhold til norske lover og regler, og at jenter og gutter skal ha samme muligheter og behandles likt. Konsekvenser ved brudd på integreringskontrakten er at man vil miste retten til permanent opphold, ikke få fornyet oppholdstillatelse eller mister oppholdstillatelsen.

Forslagsstillerne viser til at Sveits stiller klare forpliktelser overfor flyktninger. Disse forpliktelsene innebærer at flyktninger som ønsker å jobbe eller bo i Sveits i mer enn tre måneder må kunne oppfylle noen kriterier for å kunne få fornyet oppholdstillatelse eller ikke få den tilbakekalt. Kriteriene er at man har respekt for offentlig sikkerhet og orden, respekterer verdiene i den føderale grunnloven, at man behersker språket, og at man deltar i arbeidslivet eller skaffer seg en utdanning. Derfor fremmer forslagsstillerne følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at det innføres en integreringskontrakt for ikke-vestlige innvandrere. En slik kontrakt skal inneholde tydelige krav om at man aksepterer norske lover, regler og verdier, for eksempel knyttet til likestilling, barneoppdragelse, demokrati, rettsstatens prinsipper, ytringsfrihet og religionsfrihet, at flyktningen deltar i språkopplæring og kommer seg ut i arbeid. Ved brudd på integreringskontrakten skal dette få reaksjoner, som f.eks. tap av oppholdstillatelse, økonomiske sanksjoner mv.»

Hjelpeapparatet må ha mer kunnskap og ressurser

Det er en utfordring at kunnskapen i tjenestene som jobber med personer som utsettes for sosial kontroll, er dårlig. Derfor må æreskultur og æresvold bli en del av utdanningen i alle profesjoner som møter denne typen problemstillinger. Mange er redd i møte med dette og usikker på hva man skal gjøre om man mistenker at ikke alt er som det skal. I tillegg må det være trygt for de jentene og guttene som bryter ut. Det er tøft å stå på bar bakke uten familie for å kunne leve ut de frihetsverdiene som du har som borger i Norge. For en del blir dette for tøft og de flytter hjem til familien selv om det betyr at de mister sin frihet. I politiet er også kunnskapen om dette varierende. Det er stor innvandring fra land der æreskultur og æresvold er vanlig, og mennesker fra disse landene bor i hele Norge. Forslagsstillerne mener politiet bør bevilges ekstra midler slik at de har nok ressurser til å prioritere denne typen saker. God kunnskap hos alle of-

fentlig ansatte i barnehage, helsevesen, politi, skole og barnevern om hvordan man avdekker og reagerer mot sosial kontroll og religiøs tvang, er avgjørende viktig for å hjelpe de barn og unge som lever under forferdelige forhold. Derfor fremmer forslagsstillerne følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for og eventuelt fremme forslag som sikrer at politiet har nødvendige midler og lovhjemler til å prioritere og håndtere saker om negativ sosial kontroll og æreskriminalitet.»

«Stortinget ber regjeringen sørge for at kunnskap om æreskultur og ærevold blir tilstrekkelig ivare tatt i utdanningen til politi, barnevern, skole og helsesektoren.»

«Stortinget ber regjeringen sette fokus på og sørge for at ansatte i skolene, barnehagene, barnevernstjenesten, helsetjenesten og politiet får økt kunnskap og kompetanse for tidlig å avdekke og følge opp der barn blir utsatt for negativt sosial kontroll og æresrelatert vold.»

«Stortinget ber regjeringen utarbeide, oppdatere og styrke informasjon og veiledere om hvordan barn og unge som befinner seg i utlandet mot sin vilje, skal følges opp og gis hjelp dersom de oppnår kontakt med ambassader, barnevernet eller andre offentlige instanser, for å sikre at barna det gjelder opplever å bli tatt på alvor.»

Barn må ha frihet

I norsk kultur ses barnet på som et selvstendig individ med egne rettigheter. Slik har det ikke alltid vært. Historisk har barn ofte blitt sett på som en forlengelse av foreldrene. Mange ikke-vestlige land ser fortsatt barn på denne måten. Ifølge Fafos rapport om «Migrasjon, foreldreskap og sosial kontroll» fra 2019 oppgir nesten fire av ti somaliske ungdommer som er født i Norge eller som har kommet til Norge før skolealder at de har gått på skole i utlandet, som oftest på såkalte koranskoler. Blant annet benyttes skoler i utlandet som et verktøy for å disiplinere barn. Det er et grovt overgrep mot barn å sende dem til koranskoler i utlandet der unge utsettes for vold og fysisk avstraffelse. Dessverre ser man at foreldre sender barna til religiøse koranskoler i foreldrenes hjemland i frykt for at barna skal bli «for norske». Dette er et grovt overgrep på deres rettigheter som norske borgere. Lange opphold i foreldrenes opprinnelsesland vil i alle tilfeller motvirke integrering, og bør derfor møtes med sanksjoner. Det er også godt dokumentert at flere barn med muslimsk bakgrunn sendes til utlandet for kjønnslemlestelse og tvangsekteskap. Dette har store negative konsekvenser for barnas helse, frihet og videre

liv. Dette må bekjempes gjennom konkrete tiltak. Derfor fremmer forslagsstillerne følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at foreldre som sender barn til utlandet mot deres vilje der de risikerer negativ sosial kontroll, tvangsekteskap, kjønnslemlestelse, vold og lignende, skal kunne straffefølges og fratas omsorgsretten for egne barn.»

«Stortinget ber regjeringen sørge for at i tilfeller der foreldre med midlertidig oppholdstillatelse sender barn til utlandet mot deres vilje der de risikerer negativ sosial kontroll, tvangsekteskap, kjønnslemlestelse, vold og lignende, skal oppholdstillatelsen til foreldrene kunne trekkes tilbake.»

«Stortinget ber regjeringen sørge for at i tilfeller der foreldre med permanent oppholdstillatelse sender barn til utlandet mot deres vilje der de risikerer negativ sosial kontroll, tvangsekteskap, kjønnslemlestelse, vold og lignende, skal opptjeningsperioden for å oppnå statsborgerskap kunne nullstilles.»

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om at foreldre som sender barn på lengre utlandsopphold som hemmer integreringen, skal kunne fratas barnestrygden, og ytelser skal tilbakebetales fra den dagen barna forlot Norge.»

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om at personer som medvirker til grov negativ sosial kontroll, som f.eks. tvangsekteskap og kjønnslemlestelse, og som har midlertidig oppholdstillatelse, som fast hovedregel skal miste oppholdstillatelsen.»

Barnevernet

I en artikkel fra NRK datert 21. januar 2024 har det blitt avdekket at norsk barnevern har bidratt med 20 000 kroner til en irakisk familie for at de kunne sende en 14-åring for å gå på skole i Irak. Resultatet av turen var at 14-åringen ble tvangsgiftet og ble høygravid i en alder av 15 år. Forslagsstillerne mener at barnevernet har et spesielt ansvar for å sikre barns trygghet mot sosial kontroll og tvangsekteskap. I lys av NRKs funn mener forslagsstillerne at det må kartlegges ytterligere om det er flere tilfeller hvor barnevernet har bidratt økonomisk eller på andre måter, når foreldre har ønsket å sende sitt eget barn ut av landet. Derfor fremmer forslagsstillerne følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen kartlegge tilfeller der barnevernet har bidratt når foreldre har ønsket å sende barn ut av landet. Stortinget ber også regjeringen om å sette en umiddelbar stopp for praksisen med at barnevernet kan bidra til at barn sendes til utlandet mot sin vilje.»

Retten til skilsmisse

Retten til skilsmisse er grunnleggende i det norske samfunnet og det er også et krav i ekteskapsloven § 7 l:

«Hver av brudefolkene skal hver for seg erklære på ære og samvittighet at ekteskapet blir inngått av egen fri vilje, og at de anerkjenner hverandres like rett til skilsmisse.»

I flere andre land, primært muslimske, er det ingen reel rett til skilsmisse. I for eksempel Pakistan har en mann rett på skilsmisse hvis han sier «talak» som betyr skilsmisse tre ganger til sin kone, for så å få registrert skilsmissen hos myndighetene. En kvinne som ønsker skilsmisse må gå til familieretten for å søke om skilsmisse og er avhengig av dennes godkjenning for å få det, med mindre ektemannen ved inngåelse av ekteskapet har signert på «Har ektemannen gitt hustruen rett til skilsmisse?». Utlendingsdirektoratet gjorde en undersøkelse av 25 søknader om familiegjenforening og i 24 av 25 tilfeller hadde ikke ektemannen gitt denne tillatelsen. Dette gjelder ikke bare kvinner som er bosatt i Pakistan ved inngåelse av ekteskapet, for undersøkelsen viste at dette også gjelder flere kvinner bosatt i Norge som reiser til Pakistan for å gifte seg. Lignende praksis eksisterer også i andre muslimske land.

Stortinget vedtok enstemmig for over 20 år siden å kreve at det ved familiegjenforening av ektefeller skulle stilles krav om at en måtte gi et tilsvarende løfte for å få innvilget søknaden, men dette ble ikke fulgt opp av tidligere regjeringer. NRK hadde nylig en sak knyttet til denne problemstillingen, og det kom da frem at dagens regjering gjennom Barne- og familiedepartementet ikke ser noen grunn til å endre på praksisen knyttet til familiegjenforening og kvinners rett til skilsmisse. Forslagsstillerne mener at uten en reell rett til skilsmisse skal ikke familiegjenforening av ektefeller kunne finne sted, og derfor fremmer forslagsstillerne følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at det stilles følgende krav ved familiegjenforening av ektefelle: Hver av brudefolkene skal hver for seg erklære på ære og samvittighet at ekteskapet er inngått av egen fri vilje, og at de anerkjenner hverandres like rett til skilsmisse.»

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om endring i straffeloven som sidestiller arrangerte ekteskap med tvangsekteskap.
2. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om endringer i straffeloven § 196 fjerde ledd slik at bestemmelsen ikke bare omfatter barnets forelder, stefforelder, fosterforelder eller en annen som har daglig omsorg for barnet, men også omfatter tanter, onkler, besteforeldre, søsken og andre familiemedlemmer.
3. Stortinget ber regjeringen sørge for at det innføres en integreringskontrakt for ikke-vestlige innvandrere. En slik kontrakt skal inneholde tydelige krav om at man aksepterer norske lover, regler og verdier for eksempel knyttet til likestilling, barneoppdragelse, demokrati, rettsstatens prinsipper, ytringsfrihet og religionsfrihet, at flyktningen deltar i språkoppplæring og kommer seg ut i arbeid. Ved brudd på integreringskontrakten skal dette få reaksjoner, som f.eks. tap av oppholdstillatelse, økonomiske sanksjoner mv.
4. Stortinget ber regjeringen sørge for og eventuelt fremme forslag som sikrer at politiet har nødvendige midler og lovhjemler til å prioritere og håndtere saker om negativ sosial kontroll og æreskriminalitet.
5. Stortinget ber regjeringen sørge for at kunnskap om æreskultur og ærevold blir tilstrekkelig ivaretatt i utdanningen til politi, barnevern, skole og helsesektoren.
6. Stortinget ber regjeringen sette fokus på og sørge for at ansatte i skolene, barnehagene, barnevernstjenesten, helsetjenesten og politiet får økt kunnskap og kompetanse for tidlig å avdekke og følge opp der barn blir utsatt for negativ sosial kontroll og æresrelatert vold.
7. Stortinget ber regjeringen utarbeide, oppdatere og styrke informasjon og veiledere om hvordan barn og unge som befinner seg i utlandet mot sin vilje, skal følges opp og gis hjelp dersom de oppnår kontakt med ambassader, barnevernet eller andre offentlige instanser, for å sikre at barna det gjelder, opplever å bli tatt på alvor.
8. Stortinget ber regjeringen sørge for at foreldre som sender barn til utlandet mot deres vilje der de risikerer negativ sosial kontroll, tvangsekteskap, kjønnslemlestelse, vold og lignende, skal kunne straffeforfølges og fratras omsorgsretten for egne barn.
9. Stortinget ber regjeringen sørge for at i tilfeller der foreldre med midlertidig oppholdstillatelse sender barn til utlandet mot deres vilje der de risikerer negativ sosial kontroll, tvangsekteskap, kjønnslemlestelse, vold og lignende, skal oppholdstillatelsen til foreldrene kunne trekkes tilbake.
10. Stortinget ber regjeringen sørge for at i tilfeller der foreldre med permanent oppholdstillatelse sender barn til utlandet mot deres vilje der de risikerer

negativ sosial kontroll, tvangsekteskap, kjønnslemlestelse, vold og lignende, skal opptjeningstiden for å oppnå statsborgerskap kunne nullstilles.

11. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om at foreldre som sender barn på lengre utenlandsopphold som hemmer integreringen, skal kunne fratras barnetrygden, og at ytelser skal tilbakebetales fra den dagen barna forlot Norge.
12. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om at personer som medvirker til grov negativ sosial kontroll, som f.eks. tvangsekteskap og kjønnslemlestelse, og som har midlertidig oppholdstillatelse, som fast hovedregel skal miste oppholdstillatelsen.
13. Stortinget ber regjeringen kartlegge tilfeller der barnevernet har bidratt når foreldre har ønsket å sende barn ut av landet. Stortinget ber også regjeringen om å sette en umiddelbar stopp for praksisen med at barnevernet kan bidra til at barn sendes til utlandet mot sin vilje.
14. Stortinget ber regjeringen sørge for at det stilles følgende krav ved familiegjenforening av ektefelle: Hver av brudefolkene skal hver for seg erklære på ære og samvittighet at ekteskapet er inngått av egen fri vilje, og at de anerkjenner hverandres like rett til skilsmisse.

28. februar 2024

Erlend Wiborg

Sylvi Listhaug

Bård Hoksrud

Morten Wold

Christian Tybring-Gjedde

Silje Hjemdal

Per-Willy Amundsen

